

O. ref. : 10527 / L / A / 99

BETREFT :Ontwerp van koninklijk besluit betreffende het meedelen van het land van herkomst van de vreemdelingen, van het nummer van de identiteitskaart en van de afstamming van de in de bevolkingsregisters ingeschreven Belgen en vreemdelingen.

De Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid artikel 6,

Gelet op het verzoek om advies van de Vice-Eerste Minister, Minister van Economische Zaken en het Plan, van 1 februari 1991,

Geeft op 22 februari 1991 het volgende advies :

I. Voorwerp van het verzoek om advies

---

1. Het verzoek om advies betreft een ontwerp van koninklijk besluit dat de gemeentebesturen ertoe verplicht om door toedoen van het Rijksregister van de natuurlijke personen aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek (hierna : N.I.S.) mededeling te doen van de volgende gegevens : "het nummer van de identiteitskaart en de afstamming van alle in de bevolkingsregisters ingeschreven Belgen en vreemdelingen", alsook "het land van herkomst van de niet in België geboren vreemdelingen".

II. Algemene opmerkingen

---

2. Het ontwerp van koninklijk besluit steunt op artikel 6 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Die bepaling luidt als volgt :

"Wanneer de openbare overheden of de instellingen van openbaar nut bedoeld bij artikel 5, lid 1, krachtens een wet of een decreet de gemeenten om andere dan de in artikel 3 vermelde informatiegegevens kunnen verzoeken, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit en na advies van de in artikel 12 bedoelde commissie, de gemeenten verplichten die gegevens te verstrekken door toedoen van het Rijksregister. De aldus verstrekte gegevens worden niet in het Rijksregister bewaard."

Die bepaling beoogt het voor de openbare overheden en de instellingen van openbaar nut mogelijk te maken om beroep te doen op de infrastructuur van het Rijksregister, teneinde van de gemeenten bepaalde gegevens te bekomen die niet in het Rijksregister opgenomen zijn.

3. De bij artikel 6 bedoelde verplichting kan aan de gemeenten slechts onder bepaalde voorwaarden worden opgelegd.

In de eerste plaats kan de verplichting om via het Rijksregister gegevens te verstrekken slechts bestaan ten voordele van openbare overheden of instellingen van openbaar nut bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983. Hiermee worden de overheden en instellingen bedoeld waaraan de Koning toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister heeft verleend. Het N.I.S. voldoet aan deze voorwaarde. (Zie koninklijk besluit van 11 oktober 1984 waarbij aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek toegang wordt verleend tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, B.S., 30 november 1984.)

Bovendien moet de bedoelde overheid of instelling de gemeente "krachtens een wet of een decreet" om de bedoelde gegevens kunnen verzoeken. Zoals in de adviesaanvraag wordt gesteld, kan de wettelijke grondslag ten deze gevonden worden in artikel 24 bis van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, ingevoegd bij artikel 81 van de wet van 1 augustus 1985. Volgens deze bepaling is o.m. elk gemeentelijk bestuur verplicht zijn kosteloze medewerking te verlenen aan de tenuitvoerlegging van de in hoofdstukken I tot IV bedoelde onderzoeken, daarin begrepen de algemene volkstellingen, bedoeld in hoofdstuk III. Artikel 24 bis bepaalt verder dat de daarin genoemde besturen onder nader gepreciseerde voorwaarden aan het N.I.S. toegang verlenen tot de individuele gegevens in hun bezit. Voor zover de in het ontwerp bedoelde gegevens in het bezit van de gemeenten zijn (zie infra, nr. 8), is het N.I.S. derhalve gerechtigd toegang tot die gegevens te bekomen. Hieruit volgt dat het tot de macht van de Koning behoort te bepalen dat die gegevensoverdracht via het Rijksregister dient te verlopen.

Zoals de Commissie reeds eerder heeft opgemerkt, kan artikel 6 toegepast worden, niet enkel m.b.t. "andere dan de in artikel 3 vermelde informatiegegevens", maar ook m.b.t. de in artikel 3, derde lid, bedoelde informatiegegevens (advies nr. 90/095 van 26 november 1990). Het feit dat de in het ontwerp genoemde gegevens thans reeds voor alle gemeenten of voor een deel ervan in het Rijksregister opgenomen zouden zijn, is dus geen beletsel voor de toepassing van artikel 6.

4. Zo het aan de Commissie voorgelegde ontwerp aan de formele wettelijke vereisten beantwoordt, dient nog nagegaan te worden of het ook verenigbaar is met het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

Daartoe dient elk van de in het ontwerp bedoelde gegevens aan een afzonderlijk onderzoek te worden onderworpen.

5. Het eerste gegeven is het nummer van de identiteitskaart.

Dit is een gegeven dat zich in de bevolkingsregisters van de gemeenten bevindt. (Zie nr. 87 van de Algemene onderrichtingen van 19 maart 1981 betreffende het houden van de bevolkingsregisters, de vaststelling van de verblijfsveranderingen en de afgifte van de identiteitskaarten en -stukken.) De gemeentebesturen moeten dat gegeven bovendien, door bemiddeling van het Rijksregister, aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt zenden, opdat dit het zogenaamde identiteitskaartenbestand kan bijwerken. (Zie artikel. 12 K.B. 29 juli 1985 betreffende de identiteitskaarten.)

Uit het ontwerp blijkt dat het N.I.S. over het nummer van de identiteitskaart wenst te beschikken "voor het controleren van de formulieren van de volkstelling in die gevallen waar het (N.I.S.) niet over het identificatienummer van de getelden bij het Rijksregister beschikt". Volgens de door de gemachtigde ambtenaar verstrekte inlichtingen gaat het om de personen die een niet-geïndividualiseerd formulier hebben ingevuld. (Zie art. 10 K.B. 15 februari 1991 betreffende de algemene volks- en woningtelling op 1 maart 1991, B.S., 20 februari 1991.)

De gemachtigde ambtenaar heeft verder uiteengezet dat het nummer van de identiteitskaart gebruikt zal worden om de persoon te identificeren in het Rijksregister, teneinde hem aldus zijn (unieke) identificatienummer van het Rijksregister te kunnen toekennen. Het terugvinden van een persoon in het Rijksregister via het nummer van zijn identiteitskaart blijkt sneller te verlopen dan het terugvinden via, bijvoorbeeld, de naam van de betrokkene.

De Commissie is van oordeel dat de ontworpen regeling er o.m. toe strekt op een efficiënte manier te vermijden dat personen meerdere malen geteld worden, hetgeen de resultaten van de volkstelling uiteraard zou vervalsen. Die regeling streeft derhalve een wettig doel na.

De Commissie is verder van oordeel dat de ontworpen regeling adequaat is om dat doel te bereiken, en dat de aangewende middelen in een redelijk evenredigheidsverband tot het doel staan. In dit verband merkt de Commissie i.h.b. op dat artikel 2 van het ontwerp bepaalt dat het nummer van de identiteitskaart "uitsluitend" voor het geciteerde doel aangewend zal worden. Hieruit volgt dat dit gegeven slechts bewaard mag worden tijdens de periode die strikt noodzakelijk is voor het doel waarvoor het aan het N.I.S. verstrekt wordt; hetzelfde geldt voor het bestand dat de band tussen het identificatienummer van het Rijksregister en het nummer van de identiteitskaart vastlegt en dat, volgens de door de gemachtigde ambtenaar verstrekte inlichtingen, door het Rijksregister aan het N.I.S. wordt bezorgd.

6. De twee andere gegevens zijn de afstamming en het land van herkomst van de niet in België geboren vreemdelingen.

Blijkens de door de gemachtigde ambtenaar verstrekte inlichtingen verwijst de afstamming naar de identiteit van de ouders, terwijl het land van herkomst verwijst naar de datum van aankomst in België en naar de plaats waar de betrokkene voordien verbleef.

De afstamming is een gegeven dat zich in de bevolkingsregisters bevindt. (Zie nr. 80 van de Algemene onderrichtingen van 19 maart 1981.) Het is de Commissie niet mogelijk geweest om na te gaan of dit eveneens het geval is met het land van herkomst. Volgens de door de gemachtigde ambtenaar verstrekte inlichtingen bestaat er bij de gemeenten een algemene praktijk om beide gegevens te verzamelen en aan het Rijksregister voor opneming door te zenden.

Uit het ontwerp blijkt dat het N.I.S. over die gegevens wenst te beschikken "om globale en naamloze statistieken op te stellen binnen het raam van de volkstelling". Volgens de adviesaanvraag en de door de gemachtigde ambtenaar verstrekte inlichtingen werd het niet nodig geacht om deze gegevens aan de telplichtigen zelf te vragen omdat die gegevens zich reeds bij het Rijksregister bevinden en zij bovendien niet voor wijziging in de loop der jaren vatbaar zijn.

De Commissie is van oordeel dat de ontworpen regeling ertoe strekt, met het oog op statistische verwerking, betrouwbare gegevens te bekomen, zonder een beroep te moeten doen op de verplichte medewerking van de telplichtigen. De Commissie acht dit een wettig doel.

De Commissie is verder van oordeel dat de ontworpen regeling adequaat is om dat doel te bereiken, en dat de aangewende middelen in een redelijk evenredigheidsverband tot het doel staan. In dit verband merkt de Commissie i.h.b. op dat artikel 2 van het ontwerp bepaalt dat de bedoelde gegevens "enkel" voor het genoemde doel zullen dienen. Hieruit volgt dat ook die gegevens slechts individueel bewaard mogen worden tijdens de periode die strikt noodzakelijk is voor de verwerking. (Vgl. advies nr. 85/014 van 24 april 1985, Parl. St., Senaat, 1984-85, nr. 873-2/3°, (27), p. 28, nr. 2.)

Ten slotte stelt de Commissie vast dat de geheimhouding van de bedoelde informatiegegevens passend geregeld wordt door artikel 18 van de wet van 4 juli 1962, dat overtredingen op de plicht tot geheimhouding bestraft met de straffen bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek. (Zie ook verslag T. Declercq over het ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen, Parl. St., Senaat, 1984-85, nr. 873-2/3°, p.4.)

7. Gelet op het voorgaande, is de Commissie van oordeel dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zich in beginsel niet verzet tegen het ontwerp van koninklijk besluit.

III. Artikelsgewijze bespreking

---

8. Artikel 1 bepaalt dat de gemeentebesturen de drie hiervóór besproken gegevens door toedoen van het Rijksregister aan het N.I.S. moeten mededelen.

Om de redenen die bij de algemene opmerkingen werden uiteengezet, heeft de Commissie geen principiële bezwaar tegen die bepaling.

Zij wenst evenwel op te merken dat de verplichting voor de gemeenten om de in het ontwerp bedoelde gegevens te verstrekken, op zichzelf voor hen geen verplichting inhoudt om die gegevens op te sporen (adviezen nr. 84/002 van 27 juni 1984, niet bekendgemaakt; nr. 86/047 van 4 juni 1986, niet bekendgemaakt; nr. 90/095 van 26 november 1990, niet bekendgemaakt).

De Commissie stelt verder vast dat de bestemming van de in artikel 1 bedoelde gegevens het N.I.S. is, zonder nadere precisering, terwijl artikel 1 van het koninklijk besluit van 11 oktober 1984 enkel aan "de door de Minister van Economische Zaken gemachtigde ambtenaren" van het N.I.S. toegang tot de gegevens van het Rijksregister verleent. Hoewel het in beginsel wenselijk is dat de bestemmingen in beide bepalingen op dezelfde wijze omschreven zouden worden (advies nr. 86/047 van 4 juni 1986, niet bekendgemaakt), acht de Commissie zulks in het voorliggend geval niet vereist, gelet op het doel van de beoogde gegevensoverdracht en op het feit dat artikel 24 quater van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek het N.I.S. in zijn geheel bepaalde rechten t.a.v. het Rijksregister verleent. (Zie ook advies nr. 92/095 van 26 november 1990, niet bekendgemaakt.)

De Commissie suggereert ten slotte het woord "Rijksregister" te vervangen door "Rijksregister van de natuurlijke personen".

9. Artikel 2 omschrijft de doeleinden waarvoor de in artikel 1 bedoelde "inlichtingen" aangewend zullen worden.

Om de redenen die bij de algemene opmerkingen werden uiteengezet, is de Commissie van oordeel dat die omschrijvingen verenigbaar zijn met de eerbied voor de persoonlijke levenssfeer.

De Commissie suggereert dat in de Nederlandse tekst van dit artikel het woord "inlichtingen" vervangen zou worden door "informatiegegevens", zijnde de term gebruikt in artikel 6 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

10. Artikel 3 bepaalt dat het besluit uitwerking heeft "met ingang van uiterlijk 10 februari 1991".

Omwille van de rechtszekerheid dient een precieze datum voor de inwerkingtreding bepaald te worden, welke ten vroegste die van de bekendmaking van het besluit in het Belgisch Staatsblad kan zijn.

IV. Conclusie

11. Onder voorbehoud van de bij artikel 3 gemaakte opmerking, brengt de Commissie over het ontwerp van koninklijk besluit een gunstig advies uit.

De secretaris,

De voorzitter,

A. PIPERS

D. HOLSTERS